

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ELSŐ SZEKCIÓ

M.D. ÉS TÁRSAI kontra MAGYARORSZÁG

(60778/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2024. szeptember 19.

Ez az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. pontjában meghatározott körülmények között válik jogerőssé. Szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

Az M.D. és társai kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció), a következő összetételű Kamaraként eljárva:

Ivana Jelić, *elnök*,
Alena Poláčková,
Krzysztof Wojtyczek,
Lətif Hüseyinov,
Paczolay Péter,
Gilberto Felici,
Raffaele Sabato *bírák*

és Ilse Freiwirth, a *szekció Hivatalvezetője*,

tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján hat afgán állampolgár, M.D., S.A., M.A., R.A., M.H. és A.A. (a továbbiakban: kérelmezők, akiknek adatait a melléklet tartalmazza) által Magyarország ellen 2019. november 7-én a Bírósághoz benyújtott, 60778/19. sz. kérelem;

a magyar Kormány („a Kormány”) értesítéséről szóló határozat;

a kérelmezők nevének nyilvánosságra hozatalát megtagadó határozat;

a felek észrevételei;

miután 2024. szeptember 3-án zárt ülésen tanácskozott,

ugyanaznap meghozza az alábbi ítéletet:

BEVEZETÉS

1. A kérelem a magyar hatóságok eljárása, mellyel a kérelmezőket a állítólag 2019. május 7-én a magyarországi Röske tranzitónából Szerbiába toloncolták vissza. A kérelmezők az Egyezmény Negyedik kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikkére önmagában és az Egyezmény 13. cikkével összefüggésben hivatkozva, Szerbiába történő kitoloncolásukat kifogásolták, amelyet a kiutasításukat elrendelő érvényes határozat hiányában hajtottak végre, tekintet nélkül arra, hogy a szerb hatóságok megtagadták a kérelmezők visszafogadását, és az intézkedésre úgy került sor, hogy a kérelmezők nem fordulhattak tolmácshoz és ügyvédhez.

A TÉNYÁLLÁS

2. A kérelmezők egy hatgyermekes afgán család tagjai. Adataikat a melléklet tartalmazza. A kérelmezőket G. Matevžič, a budapesti Magyar Helsinki Bizottság jogtanácsosa képviselte.

3. A Kormányt az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja, Tallódi Z. úr képviselte.

4. Az ügy tényállása a következőképpen foglalható össze.

5. Az első és a második kérelmező (az apa és az anya) Afganisztánból származik, és több mint két évtizeddel a jelen ügy tárgyát képező eseményeket megelőzően költözött Iránba. Gyermekeik (a harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kérelmező) Iránban születtek. A család 2016-ban úgy döntött, hogy elmenekül Iránból, mivel bizonytalan volt ottani tartózkodásuk jogalapja, és folyamatosan attól kellett tartaniuk, hogy visszatoloncolják őket Afganisztánba. Törökországon, Görögországon, Észak-Macedónián és Szerbián keresztül utaztak Magyarországra.

6. A kérelmezők 2019. január 9-én érkeztek a magyar és a szerb határon fekvő röszkei tranzitónába. Ugyanezen a napon menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be Magyarországon. A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a továbbiakban: BMH) elrendelte a kérelmezők Röszke tranzitónában történő elhelyezését.

7. A menekültügyi hatóságként eljáró BMH 2019. február 12-én a menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 51. § (2) bek. f) pontja alapján elfogadhatatlannak találta és elutasította a kérelmezők menedékjog iránti kérelmét, és elrendelte a Szerbiába történő kitoloncolásukat. A BMH megállapította, hogy Szerbia „biztonságos tranzitország”, ahol a kérelmezők menedékjogot kérhettek volna. A menekültügyi hatóság elrendelte, hogy a kérelmezők kitoloncolását az Európai Unió és Szerbia közötti visszafogadási megállapodás feltételei alapján Szerbiába történő hivatalos átkísérés útján hajtsák végre. A Szerbiáról szóló országjelentésekre hivatkozva a hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezők ott megfelelő szintű védelmet élveztek volna, és az oda való visszatérésük nem veszélyezteti őket. A menekültügyi hatóság az Afganisztánról szóló országjelentéseket és a kérelmezők egyéni körülményeit figyelembe véve arra a következtetésre jutott, hogy esetükben nem sérülne a visszaküldés tilalma.

8. A kérelmezők a határozat bírósági felülvizsgálatát kérték. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. február 27-én elutasította a határozat elleni fellebbezésüket, és jogszerűnek találta a Szerbiába történő kitoloncolásukat.

9. Miután a menekültügyi hatóság határozata jogerőre emelkedett, a BMH idegenrendészeti hatóságként eljárva idegenrendészeti eljárást indított a kérelmezők Szerbiába való visszatoloncolása érdekében. A 2019. március 28-án kelt határozat szerint a kérelmezők kijelölt tartózkodási helye továbbra is a röszkei tranzitóna maradt.

10. 2019. április 2-án Szerbia megtagadta a kérelmezők visszafogadását. Ennek következtében 2019. április 18-án a idegenrendészeti hatóság módosította a menekültügyi hatóság kitoloncolást elrendelő határozatát, és a célszámot Afganisztánra változtatta. A hatóság, tekintettel az Mtv. végrehajtásáról szóló 114/2007 (V. 24.) Korm. rend. 118. § (2) bekezdésében foglaltakra, célszámként a kérelmezők állampolgársága szerinti országot választotta, mivel „nem állt rendelkezésre olyan információ, amely szerint a

kérelmezők az Európai Unió más tagállamába vagy bármely más, visszafogadási kötelezettséggel rendelkező államba utazhatnak”. A menekültügyi hatóság határozata egyebekben hatályban maradt, beleértve a kérelmezők hatósági kísérettel történő kitoloncolásának végrehajtására vonatkozó határozatot is. Annak megállapításakor, hogy a visszaküldés tilalma elvének megsértése nem állt fenn, az idegenrendészeti hatóság a menekültügyi hatóság 2019. április 4-i véleményére hivatkozott, amelyben az fenntartotta korábbi, 2019. február 12-i véleményét (lásd a fenti 7. pontot).

11. A kérelmezők hivatalos kifogást nyújtottak be a határozat módosítása ellen, arra hivatkozva, hogy az idegenrendészeti hatóságnak nincs hatásköre a menekültügyi hatóság határozatának módosítására. Az Mtv. 51/A. §-ra és az Európai Parlament és a Tanács nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU (2013. június 26.) irányelv (átdolgozás) 38. cikkének (4) bekezdésére hivatkoztak. Azzal érveltek, hogy mivel Szerbia megtagadta visszafogadásukat, a menekültügyi hatóságnak vissza kellett volna vonnia korábbi elutasító határozatát, és érdemben kellett volna vizsgálnia menedékjog iránti kérelmüket. Az idegenrendészeti hatóság 2019. május 3-án mind a formális kifogást, mind az érdemi vizsgálat iránti kérelmet alaptalannak minősítette és elutasította.

12. Időközben 2019. április 24-én az idegenrendészeti hatóság a kérelmezőket két másik afgán családdal együtt szóban tájékoztatta arról, hogy az Afganisztánban történő kitoloncolásukra május elején kerül sor, és hogy amennyiben nem kívánják megvárni a kitoloncolást, szabadon elhagyhatják a tranzitónát Szerbia felé.

13. 2019. május 6-án a kérelmezőket arról tájékoztatták, hogy 2019. május 7-én este a Frontex, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által szervezett járattal Afganisztánba szállítják őket.

14. Ugyanezen a napon a kérelmezők a Bíróság Szabályzatának 39. cikke alapján kérelmet nyújtottak be, amelyben kérték a Bíróságot, hogy jelezze a magyar Kormánynak, hogy Afganisztánban való kitoloncolásukat fel kell függeszteni, és menedékjogi kérelmüket érdemben meg kell vizsgálni. A Bíróság elutasította a kérelmezők ideiglenes intézkedés iránti kérelmét.

15. 2019. május 7-én az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) regionális képviselője levelet küldött a BMH vezetőjének, amelyben kérte, hogy a kérelmezőket ne szállítsák Afganisztánba, mivel kitoloncolásuk *visszaküldésnek (refoulement)* minősülhet.

16. Ami a 2019. május 7-i események lefolyását illeti, a felek erről különböző részletességgel és eltérő módon számoltak be.

17. A kérelmezők verziója szerint 2019. május 7-én délután értesítették őket arról, hogy Afganisztánba szállításuk céljából a budapesti repülőtérre viszik őket. Előadták, hogy „nagy számú” rendőr érkezett a tranzitónába, és felszólította őket és más családokat, hogy szálljanak fel egy buszra. Amikor a második kérelmező megpróbált ellenállni a parancsnak, a rendőrök állítólag gumibotokkal ütötték meg. Az ezt követő tumultusban egy másik családhoz

tartozó terhes nő elvesztette az eszméletét, és kórházba kellett szállítani. Hosszas várakozás után a kérelmező családot mégis felszállították a buszra, de a harmadik kérelmezőt (aki akkor 17 éves volt) később leszállították a járműről. A rendőrök állítólag azt mondták neki, hogy írja le - az egész család nevében -, hogy vissza kívánnak térni Szerbiába, ellenkező esetben Afganisztánba szállítják őket. A harmadik kérelmező nem értette mi történik, de engedett a nyomásnak. Tolmács nem volt jelen. Ezt követően, este 10 óra körül a két magyar határkerítés közötti szervizúton egy kapuhoz vezették a kérelmezőket, majd felszólították őket, hogy induljanak gyalog Szerbia felé. A kérelmezők előadták, hogy fogalmuk sem volt arról, hol vannak, korom sötét volt és a határkerítés túloldalán senki sem várta őket.

18. A Kormány rövid beszámolója szerint a család Afganisztánba történő kitoloncolását nem hajtották végre, mivel írásbeli kérelmet nyújtottak be az idegenrendészeti hatósághoz, amelyben jelezték, hogy élni kívánnak az önkéntes szerbiai távozás lehetőségével. Ennek eredményeként 2019. május 7-én a kérelmezők önkéntesen elhagyták a tranzitónát Szerbia irányába.

A RELEVÁNS JOGI KÖRNYEZET

I. A HAZAI JOG

19. Az Mtv. adott időpontban hatályos, esetre vonatkozó rendelkezései a következők:

45. §

„(1) A visszaküldés tilalma fennáll, ha az elismerését kérő származási országában faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, avagy politikai meggyőződése miatt üldöztetés veszélyének vagy az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdésében meghatározott magatartásnak lenne kitéve, és nincs olyan biztonságos harmadik ország, amely befogadja.

...

(3) A menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelem elutasítására, valamint az elismerés visszavonására vonatkozó döntésében megállapítja a visszaküldés tilalmának fennállását vagy fenn nem állását.

...

(5) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti tilalom fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelmet elutasító döntésében rendelkezik a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonásáról, és – ha a külföldi más jogcímen nem jogosult Magyarország területén tartózkodni – a külföldi a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény szerinti kiutasításáról és kitoloncolásáról, valamint megállapítja a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát.”

51. §

„(1) Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság dönt a kérelem elfogadhatósága kérdésében, valamint a kérelem tárgyában gyorsított eljárásban való döntés feltételeinek fennállásáról.

(2) Elfogadhatatlan a kérelem, ha

...

e) a kérelmező vonatkozásában van olyan harmadik ország, amely rá nézve biztonságos harmadik országnak minősül;

f) a kérelmező olyan országon keresztül érkezett, ahol a 6. § (1) bekezdése szerinti üldözésnek vagy a 12. § (1) bekezdése szerinti súlyos sérelem veszélyének nincs kitéve, vagy ha abban az országban, amin keresztül Magyarországra érkezett, a megfelelő szintű védelem biztosított.”

51/A. §

„Amennyiben a biztonságos származási ország vagy a biztonságos harmadik ország a kérelmezőt nem veszi át, vagy nem veszi vissza, a menekültügyi hatóság döntését visszavonja és az eljárást folytatja.”

20. A harmadik országok állampolgárainak beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 51. és 65. §§-ai adott időben hatályos szövege a következőképpen rendelkezett:

51. §

„(1) A visszairányítás, illetve a kiutasítás nem rendelhető el és nem hajtható végre olyan ország területére, amely az érintett tekintetében nem minősül biztonságos származási vagy biztonságos harmadik országnak, így különösen, ahol a harmadik országbeli állampolgár faji, vallási, nemzeti hovatartozása, egy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai véleménye miatt üldöztetés veszélyének lenne kitéve, továbbá olyan állam területére vagy olyan terület határára sem, ahol nyomós oknál fogva tartani lehet attól, hogy a visszairányított, illetve a kiutasított harmadik országbeli állampolgár az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdésében meghatározott magatartásnak lenne kitéve (non-refoulement).”

65. §

„(1) A visszairányítást, illetve a kiutasítást elrendelő bírósági vagy idegenrendészeti, vagy menekültügyi hatósági döntést hatósági kísérettel ... kell végrehajtani, ha a harmadik országbeli állampolgár

...

c) kiutazásának ellenőrzése a nemzetbiztonság, nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség érvényesítése, illetve a közbiztonság vagy a közrend védelme érdekében szükséges;

...

(3b) Amennyiben az idegenrendészeti hatóság a kiutasító döntésében a célországot az ügyfélnek felróható magatartása miatt módosítja, így különösen akkor, ha a harmadik országbeli állampolgár állampolgársága vonatkozásában valótlan tényeket közöl a hatósággal, vagy azt egyéb, a kiutasítás célországot befolyásoló tények indokolják, a módosító határozat vagy végzés ellen végrehajtási kifogásnak van helye. A végrehajtási kifogás a határozat közlésétől számított huszonnégy órán belül az elrendelő idegenrendészeti hatóságnál terjeszthető elő. A végrehajtási kifogás tárgyában hozott döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(4) Az idegenrendészeti hatóság a végrehajtási kifogást az ügy irataival együtt haladéktalanul megküldi a végrehajtási kifogás elbírálására jogosult hatóságnak, mely a végrehajtási kifogást nyolc napon belül bírálja el.”

21. A harmadik országbeli -állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007 (V. 24.) Kormányrendelet releváns rendelkezései a következők voltak:

118. §

“...

(2) Azt az államot, ahová a kiutasítás végrehajtása történik, a következő sorrend figyelembevételével kell meghatározni:

a) valamely schengeni állam, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezen állam által kiadott, érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik,

b) az Európai Unió valamely tagállama, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezen tagállam által a 2003/109/EK irányelv alapján kiállított, huzamos tartózkodói jogállást igazoló tartózkodási engedéllyel, vagy egyéb érvényes tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik,

c) az az állam, amely a harmadik országbeli állampolgárt visszafogadni köteles,

d) az az állam, ahol a harmadik országbeli állampolgár szokásos tartózkodási helye van,

e) a harmadik országbeli állampolgár állampolgársága szerinti állam,

f) bármely más állam, ahová a harmadik országbeli állampolgár beutazhat.

II. EURÓPAI UNIÓS JOG ÉS JOGGYAKORLAT

22. A vonatkozó európai uniós jogot és gyakorlatot a *N.D. és N.T. kontra Spanyolország* ([NK], 8675/15. és 8697/15. sz., 41-43., 47. és 51. pont, 2020. február 13.) és a *Shahzad kontra Magyarország* (12625/17. sz., 22. pont, 2021. július 8.) ítéletekben foglalták össze. Ezen túlmenően az Európai Parlament és a Tanács harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt

közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK irányelve (a továbbiakban: Visszatérési Irányelv) alábbi rendelkezései relevánsak a jelen ügy szempontjából:

„Minthogy:

...

(6) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok illegális tartózkodását tisztességes és átlátható eljárással szüntessék meg. Az EU általános jogelveinek megfelelően az ezen irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell elfogadni, ami azt vonja maga után, hogy az illegális tartózkodás pusztán tényén kívül egyéb szempontokat is figyelembe kell venni. A tagállamoknak, amennyiben a kiutasítással kapcsolatos határozatok, azaz a kiutasítási határozatok és – amennyiben elrendelik – a beutazási tilalomról és a kitoloncolásról szóló határozatok meghozatalakor egységes formanyomtatványt használnak, tiszteletben kell tartaniuk ezt az elvet és teljes körűen be kell tartaniuk az ezen irányelvben foglalt valamennyi alkalmazandó rendelkezést.

...

(8) Elismert, hogy a tagállamoknak joguk van az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok kiutasítására, feltéve, hogy tisztességes és hatékony menekültügyi rendszert működtetnek, amelyek a visszaküldés tilalmának elvét teljes mértékben tiszteletben tartják.

...

(13) A kényszerítő intézkedésekre kifejezetten alkalmazni kell az arányosság és a hatékonyság elvét a felhasznált módszerek és a kitűzött célok vonatkozásában.

...”

3. cikk **Fogalommeghatározások**

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

...

3. „kiutasítás”: egy harmadik országbeli állampolgár visszatérési folyamata, függetlenül attól, hogy visszatérési kötelezettség önkéntes teljesítéséről vagy kitoloncolásról van szó:

— a származási országába, vagy

— egy tranzit országba közösségi vagy kétoldalú visszafogadási, megállapodásoknak vagy egyéb megegyezéseknek megfelelően, vagy

— más harmadik országba, ahova az érintett harmadik országbeli állampolgár önkéntesen vissza kíván térni és amely őt befogadja;

4. „kiutasítási határozat”: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;

...”

9. cikk
A kitoloncolás elhalasztása

„1. A tagállamok elhalasztják a kitoloncolást:

(a) ha az megsértené a visszaküldés tilalmának elvét ...”

23. Az Európai Parlament és a Tanács nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU (átdolgozás) irányelve 38. cikkének (4) bekezdése szerint

“[a]mennyiben a harmadik ország a kérelmező számára nem engedélyezi a területére való belépést, a tagállamoknak a II. fejezetben leírt alapelvekkel és garanciákkal összhangban biztosítaniuk kell számára az eljárás megindításának lehetőségét”.

24. Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367) ügyben 2020. május 14-én hozott ítéletében az Európai Unió Bírósága (EUB) többek között a következőket állapította meg:

„118 Ily módon a 2008/115 irányelv 5. cikke értelmében, amennyiben az illetékes nemzeti hatóság kiutasítási határozatot tervez hozni, tiszteletben kell tartania többek között a visszaküldés tilalmának elvét (lásd ebben az értelemben: 2014. december 11-i Boudjlida ítélet, C-249/13, EU:C:2014:2431, 49. pont; 2018. május 8-i K. A. és társai [Családegysítés Belgiumban] ítélet, C-82/16, EU:C:2018:308, 103. pont).

119 Márpedig – amint arra a főtanácsnok indítványának 84. pontjában lényegében rámutatott – ezen elv tiszteletben tartását azon ország vonatkozásában kell értékelni, amelybe az érintett személy kiutasítását elrendelni tervezik. Ebből következik, hogy az illetékes nemzeti hatóságnak – mielőtt módosíthatná a célországot – ismételten értékelnie kell a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását, amely értékelésnek el kell különülnie attól, amelyet a korábbi kiutasítási határozat elfogadásakor kellett elvégeznie.

...

122 Egy korábbi kiutasítási határozatban említett célországot módosító határozat új kiutasítási határozatnak minősítése ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy az illetékes nemzeti hatóságnak – amikor a kiutasítási határozat ilyen módosítását tervezi – biztosítania kell a 2008/115 irányelvben előírt és a kiutasítási határozat elfogadására vonatkozó valamennyi eljárási szabály tiszteletben tartását. Ennélfogva ez a minősítés lehetővé teszi a visszatérési és hazatelepülési politika hatékony és egyúttal az érintett személy alapvető jogait tiszteletben tartó végrehajtásának garantálását.

123 A fentiekből következik, hogy a korábbi kiutasítási határozatban említett célország módosítása a 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontja értelmében vett olyan új kiutasítási határozatot képez, amellyel szemben az érintett harmadik országbeli állampolgárnak rendelkeznie kell az ezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdése szerinti hatékony jogorvoslathoz való joggal.”

25. Az EUB megállapította továbbá, hogy az Mtv. 51. § (2) bek. f) pontjában előírt elfogadhatatlansági ok (lásd a fenti 19. pontot) összeegyeztethetetlen az uniós joggal, különösen a 2013/32/EU irányelvvel.

26. A 2007. november 8-i 2007/819/EK tanácsi határozathoz csatolt, az Európai Közösség és a Szerb Köztársaság közötti, az engedély nélkül tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás 3. cikke („Harmadik országbeli állampolgárok és hontalanok visszafogadása”) a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamely tagállam megkeresésére és minden további, az e megállapodásban előírtaktól eltérő formalitások nélkül Szerbia visszafogad minden olyan, harmadik ország állampolgárságával rendelkező vagy hontalan személyt, aki a megkereső tagállam területére való belépésre vagy tartózkodásra vonatkozó hatályos jogszabályi feltételeknek nem, illetve már nem felel meg, feltéve, hogy bizonyított vagy – meggyőző bizonyíték alapján – megalapozottan vélelmezhető, hogy az ilyen személyek:

a) rendelkeznek, vagy a belépés idején rendelkeztek Szerbia által kiadott érvényes vízummal vagy tartózkodási engedéllyel;

vagy

b) a tagállamok területére illegálisan és közvetlenül azután léptek be, hogy Szerbia területén tartózkodtak vagy átutaztak.”

III. RELEVÁNS EURÓPA TANÁCSI ÉS MÁS NEMZETKÖZI ANYAGOK

27. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a visszatoloncolással kapcsolatosan 2005. május 4-én, a miniszteri képviselők 925. ülésén elfogadott húsz iránymutatásának releváns részeit az *N.D. és N.T. ügyben* hozott ítélet (hiv. fent, 53-54. pont) tartalmazza.

28. A Nemzetközi Jogi Bizottság által elfogadott és az ENSZ Közgyűlése által tudomásul vett (2014. december 10-i A/RES/69/119. sz. határozat) külföldiek kiutasítására vonatkozó okirattervezet releváns rendelkezéseit az *N.D. és N.T.* (hiv. fent, 65-66. pont) és az *S.S. és Társai kontra Magyarország* (56417/19. és 44245/20. sz. ügyek, 32. pont, 2023. október 12.) idézi.

29. 2019. május 8-án az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága sajtóközleményt adott ki a kérelmezők és egy másik afgán család erőszakos visszatoloncolásával kapcsolatban, amelyben kijelentette, hogy „mélyen megdöbbenőek [voltak] és a nemzetközi és uniós jog durva megsértésének minősülnek Magyarország intézkedései, mellyel két menedékkérő afgán családot arra kényszerítették, hogy egyik napról a másikra elhagyják az országot”.

A JOG

I. A NEGYEDIK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV 4. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

30. A kérelmezők azt kifogásolták, hogy az Egyezmény Negyedik Kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikkében foglalt kollektív kiutasítás tilalmának megsértésével toloncolták ki őket Magyarországról, amely cikk a következőképpen szól:

„Tilos a külföldiek kollektív kiutasítása.”

A. Elfogadhatóság

1. A felek előadása

31. A Kormány előadta, hogy nem került sor kollektív kiutasításra. A kérelmezők önként mentek Szerbiába, és a magyar hatóságok egyszerűen tiszteletben tartották a család döntését, amikor úgy döntöttek, hogy nem akadályozzák meg távozásukat.

32. A kérelmezők vitatták a Kormány beszámolóját. Véleményük szerint Szerbiába való visszatérésük nem volt önkéntes, és valójában az Egyezmény Negyedik kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikke hatálya alá tartozó kiutasításnak voltak kitéve. Nem dönthettek szabadon arról, hogy nem hagyják el a tranzitzónát Szerbia irányába, mivel ez azt eredményezte volna, hogy Afganisztánba toloncolják ki őket, ahol üldöztetéstől vagy bántalmazástól tartottak. A kiutasítás és az önkéntes visszatérés közötti különbségtétel tekintetében a kérelmezők előadták, hogy kitoloncolásuk körülményei különösen fontosak. A tranzitzónában megfosztották őket szabadságuktól, a harmadik kérelmező, aki aláírta az önkéntes távozási nyilatkozatot, kiskorú volt és a kikényszerített nyilatkozat megtételekor sem tolmács, sem jogi képviselő segítségét nem biztosították számára. Hangsúlyozták, hogy az UNHCR is megállapította, hogy az intézkedés során kényszerített alkalmaztak (lásd a fenti 29. pontot).

2. A Bíróság értékelése

33. Annak megállapításához, hogy a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke alkalmazható-e, a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy a magyar hatóságok kérelmezőkkel szemben alkalmazott eljárása valóban „kiutasításnak” minősül-e.

(a) Általános alapelvek

34. Az általános elveket ezzel a kérdéssel kapcsolatban legutóbb a *M.K. és Társai kontra Lengyelország* (40503/17. sz. és 2 másik eset, 197-200. pont,

2020. július 23.) ügyben foglalták össze, amelyek közül az alábbiakat kell kiemelni.

35. A „kiutasítás” definícióját illetően a Bíróság megismétli, hogy a fogalmat a jelenleg alkalmazott általános jelentésében értelmezte, amely „egy adott helyről való elűzés” (lásd *Khlaifia és Társai kontra Olaszország* [NK], 16483/12. sz., 243. pont, 2016. december 15., és *Hirsi Jamaa és Társai kontra Olaszország* [NK], 27765/09. sz., 174. pont, EJEB 2012). Ezen túlmenően a Bíróság korábban már hivatkozott a Nemzetközi Jogi Bizottság (ILC) által használt meghatározásra, amely szerint a „kiutasítás” „egy adott államnak tulajdonítható formális aktus vagy eljárás, amelynek révén egy külföldit arra kényszerítenek, hogy elhagyja az adott állam területét” (lásd a fent hivatkozott *Khlaifia és Társai* ítélet 243. pontját). A kifejezés egy külföldinek egy állam területéről való erőszakos eltávolítására utal, függetlenül többek között a személy tartózkodásának jogszerűségétől, a területen töltött idő hosszától, migráns vagy menedékkérő státuszától és a határátlépéskor tanúsított magatartásától (lásd *N.D. és N.T. kontra Spanyolország*, hiv. fent, 185. pont).

36. Az *N.D. és N.T. kontra Spanyolország* ügyben (ibid., 185-86. pont) a Bíróság továbbá a következőket állapította meg:

„185. [...] A Bíróság az Egyezmény 3. és 13. cikkével összefüggésben is használta a [kiutasítás] kifejezést (lásd például a *J.K. és Társai kontra Svédország*, 59166/12. sz., 78-79. pont, 2015. június 4., és *Saadi [kontra Olaszország]* [NK], 37201/06. sz., 95. és 124-125. pont [EJEB 2008]), és a külföldiek határon történő kitoloncolása tekintetében különösen (lásd *Gebremedhin [Gaberamadhien] kontra Franciaország*, 25389/05. sz., 54-58. pont, EJEB 2007-II; *Kebe és Társai kontra Ukrajna*, 12552/12. sz. 87. pont, 2017. január 12.; *M.A. és Társai kontra Litvánia*, [59793/17. sz.], 102-103. pont [2018. december 11.]; és *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* [NK], 47287/15. sz., 123-28. pont, 2019. november 21.).

186. Ennek eredményeképpen az Egyezmény 3. cikke és a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke alkalmazandónak bizonyult minden olyan esetben, ahol megállapítható volt valamely szerződő állam joghatósága, beleértve azokat a helyzeteket vagy időpontokat is, amikor az érintett állam hatóságai még nem vizsgálták meg, hogy fennállnak-e olyan okok, amelyek alapján az érintett személyek jogosultak az említett rendelkezések szerinti védelem igénybevételére (lásd többek között a fent idézett *Hirsi Jamaa és Társai*, 180. és azt követő pontok, valamint a fent idézett *M.A. és Társai kontra Litvánia*, 70. pont) ...”.

(b) A Bíróság hasonló ügyekben kialakított ítélkezési gyakorlatából vett példák

37. A kérelmezők Szerbiába való kiutasítására vonatkozó *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* [NK] ügyben (47287/15. sz. 40. és 123. pont, 2019. november 21.), amelyben a kérelmezők azt állították, hogy az Egyezmény 3. cikkével ellentétes bánásmód valós veszélyének tették ki őket, a Bíróság elutasította a Kormány azon érvelését, hogy a kérelmezők állítólagos önkéntes távozása Szerbiába azt jelenti, hogy Magyarország nem felelős a kiutasításukért. A Bíróság döntő körülményként értékelte, hogy a kérelmezők

kiutasításáról jogerős határozat rendelkezett, és a kérelmezők Szerbiába való visszatérésének módja arra utalt, hogy nem szabad akaratukból cselekedtek.

38. E tekintetben a Bíróság figyelembe vette a kérelmezők távozásának különleges körülményeit: menedékjog iránti kérelmük elutasítását követően a rendőrség közölte velük, hogy választhatnak az önkéntes távozás vagy az őrizetbe vétel és a szerb rendőrségnek való erőszakos átadás között; a kérelmezők fenyegetve érezték magukat, és úgy gondolták, hogy erőszakot fognak alkalmazni velük szemben; ennek következtében a távozás mellett döntöttek. A kérelmezőknek az erdőn keresztül kellett átkelniük Szerbiába, nem pedig a hivatalos ellenőrzőponton keresztül. E körülmények fényében a Bíróság megállapította, hogy megállapítható Magyarország felelőssége a kérelmezők kitoloncolásáért.

39. Hasonló az *M.A. kontra Belgium* (19656/18. sz., 60-61. pont, 2020. október 27.) ügy tényállása is. A Bíróság annak ellenére állapította meg, hogy a kérelmező nem önként hagyta el Belgiumot, hogy visszavonta menedékjog iránti kérelmét és aláírta az önkéntes távozásról szóló nyilatkozatot. Döntése során a Bíróság figyelembe vette, hogy a kérelmezővel szemben végrehajtható kiutasító határozatot hoztak, kitoloncolás céljából őrizetbe vették, és a rendőrök a repülőtérre kísérték, ahol ügyvéd vagy tolmács segítségével (vagy előzetes értesítése) nélkül írta alá a nyilatkozatot. A Bíróság hozzátette, hogy még ha feltételezzük is, hogy az Egyezmény 3. cikke szerinti védelemhez való jogról le lehet mondani, a Kormány nem bizonyította, hogy a kérelmező ezt olyan egyértelmű módon tette volna, amely e jogról való tudatos és átgondolt lemondást jelentett. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező a kitoloncolással kapcsolatban joggal hivatkozott arra, hogy a 3. cikk hivatkozott megsértésének áldozatává vált.

40. A fenti megállapítások szerint, a „kiutasítás” kifejezés értelmezése a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének alkalmazásában ugyanúgy történt, mint az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásában, vagyis kiutasításnak minősül külföldi személy erőszakos kitoloncolása egy állam területéről. Ezért a Bíróság megállapítja, hogy a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikk tekintetében is alkalmazandók azok a fenti kritériumok amelyeket az egyik esetben a kérelmezők távozásának valamely tagállamnak való betudhatóságának megállapítása, a másik esetben pedig a 3. cikk állítólagos megsértése tekintetében a kérelmező áldozati státuszának megállapítása során alkalmaztak és amelyek alapján az állítólagos önkéntes távozást kiutasításnak kell minősíteni.

41. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők a röszkei tranzitónán keresztül érkeztek Magyarországra menedékjogot kérni. A menedékjog iránti kérelmük elfogadhatatlanság miatti elutasítását követően határozat született Szerbiába való kiutasításukról. Mivel Szerbia megtagadta visszafogadásukat, a célországot Afganisztánra változtatták.

42. A Bíróság megállapítja, hogy a felek beszámolóí jelentősen eltérnek abban a tekintetben, hogy mi történt azon a napon, amikor a kérelmezőket

Afganisztánba akarták szállítani, különösen a távozásuk körülményeit illetően. Annak megállapítása érdekében, hogy a kérelmezők Szerbiába való távozása önkéntes jellegű volt-e, vagy a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke értelmében vett „kiutasításnak” minősült-e, a Bíróság a következő elemeket veszi figyelembe.

43. A felek között nem vitatott, hogy a hatóságok 2019. május 7-én este megkísérelték a kérelmezőket Afganisztánba szállítani. Továbbá mindkét fél hivatkozott egy Szerbiába való visszatérésre irányuló írásbeli kérelemre, amelynek érvényessége azonban vitatott. Az is vitathatatlan, hogy a kérelmezők végül átlépték a határt Szerbia felé.

44. A távozás körülményei tekintetében különösen lényeges, hogy a kérelmezők részletesen beszámoltak az eseményekről: a tranzitzónában tartották őket fogva, amelyet jogszerűen nem hagyhattak el, és az idegenrendészeti hatóság határozata szerint rendőri kísérettel kellett volna Afganisztánba szállítani őket. A kérelmezők azt állították, hogy a harmadik kérelmező - aki akkor még kiskorú volt - ebben az összefüggésben írta alá azt a nyilatkozatot, mely szerint a család vissza kíván térni Szerbiába. Azt állították, hogy nem volt jelen tolmács. A Kormány csak egy nagyon rövid nyilatkozatot tett, amelyben nem vitatta a kérelmezők leírásának egyetlen konkrét szempontját sem, és nem adott elő alternatív változatot a kérelmezők kitoloncolásához vezető eseménysor tekintetében. Bár hivatkoztak egy írásbeli nyilatkozatra, amely szerint a kérelmezők állítólag önként szerettek volna Szerbiába távozni, ez a dokumentum nem került benyújtásra, és még ha a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke szerinti jogról le is lehetne mondani, semmi nem utal arra, hogy az adott körülmények között egy ilyen dokumentumot a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke szerinti védelemhez való jogukról való egyértelmű - azaz „tudatos és átgondolt” - lemondásnak lehetne tekinteni (vö. a fent hivatkozott *M.A. kontra Belgium*, 60-61. pont és *Akkad kontra Törökország*, 1557/19. sz. 74. pont, 2022. június 21.).

45. Végül a Bíróság hivatkozik az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által 2019. május 8-án kiadott sajtóközleményre is, amely még inkább alátámasztja a kérelmezők kényszerű távozásra vonatkozó állítását (lásd a fenti 29. pontot).

46. A fenti körülmények alapján megállapíthatónak tekinthető, hogy a kérelmezők a magyar hatóságok eljárása eredményeképpen kényszerültek elhagyni Magyarországot.

47. A Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmezőket - a *Shahzad kontra Magyarország* ügyben benyújtott kérelem kérelmezőjéhez hasonlóan - nem közvetlenül szerb területre, hanem a határkerítés és a Magyarország és Szerbia közötti tényleges határ közötti magyar földsávra toloncolták ki. Amint azonban a *Shahzad*-ítéletben kifejtésre került (ibid., 48-50. pont), ez a tény nem zárja ki a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének alkalmazhatóságát.

48. A fenti megfontolások fényében a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőket a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke értelmében kiutasításnak vetették alá. Ezért ez a rendelkezés alkalmazandó a jelen ügyben.

49. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelem ezen része nem nyilvánvalóan megalapozatlan, és nem elfogadhatatlan az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok alapján sem. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdemi kérdések

1. A felek előadása

(a) A kérelmezők

50. A kérelmezők azt állították, hogy a kiutasítási eljárás nem volt személyre szabott, és nem biztosítottak számukra valódi és hatékony lehetőséget arra, hogy érdemben vitassák Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének megsértését jelentő kiutasításukat.

51. Azzal érveltek, hogy Szerbiába történő kitoloncolásukat nem előzte meg semmilyen erre vonatkozó jogi vagy közigazgatási eljárás, és Szerbiába történő kitoloncolásuk időpontjában nem volt erre vonatkozó semmilyen határozat hatályban.

52. A tényleges kitoloncolásukat megelőző menekültügyi és idegenrendészeti eljárás tekintetében előadták, hogy ezek az eljárások két okból sem szolgálhatnak Szerbiába való kitoloncolásuk igazolására. Először is, Szerbia kifejezetten megtagadta visszafogadásukat, ami olyan új körülményt jelentett, amelyet figyelembe kellett volna venni kitoloncolásuk előtt. Mivel a korábbi közigazgatási vagy bírósági határozatok egyike sem vehette volna figyelembe a körülmények ezen utólagos változását, nem állítható, hogy a kérelmezők egyéni körülményeit kellőképpen figyelembe vették volna. Másodszor, az elfogadhatatlansági határozathoz és a Szerbiába való kitoloncolásukhoz vezető menekültügyi eljárás jogellenes volt, mivel a határozat olyan elfogadhatatlansági okon alapult, amelyről később kiderült, hogy összeegyeztethetetlen az uniós joggal (lásd a fenti 25. pontot). Továbbá, mivel Szerbia megtagadta a visszafogadásukat, a menekültügyi hatóságnak kötelessége lett volna új menekültügyi eljárást indítani és menedékjog iránti kérelmüket érdemben megvizsgálni az esetleges kitoloncolás előtt.

53. A kérelmezők vitatták azt az érvelést is, miszerint egyszerűen csak eleget tettek volna az Afganisztánba való kiutasításukról szóló határozatnak, bár úgy döntöttek, hogy inkább Szerbiába utaznak. Egy ilyen érv elismerése azt jelentené, hogy bármely tagállam részéről egyszerűen úgy is teljesíthető lenne egy nem szomszédos országba (esetükben Afganisztánba) történő kiutasítást elrendelő határozat, hogy az érintett külföldieket arra ösztönzik, hogy jogellenesen, az ország hatóságaival való együttműködés nélkül, vagy

akár kifejezetten kinyilvánított akaratuk ellenére is lépjenek be egy szomszédos országba (esetükben Szerbiába).

(b) A Kormány

54. A Kormány előadta, hogy a kérelmezők esetében nem történt kollektív kiutasítás, mivel mind a menekültügyi, mind az idegenrendészeti eljárás egyéniesített volt. A tényállást objektíven állapították meg, a kérelmezők személyes körülményeit megfelelően figyelembe vették, és jól megalapozott döntés alapján utasították ki őket Magyarországról. A hatóságok megfelelő vizsgálatot követően állapították meg, hogy a kérelmezők Szerbiába vagy Afganisztánba való visszatérése nem ütközik a visszaküldés tilalmának elvébe.

55. A Kormány hangsúlyozta továbbá, hogy az államnak kötelessége a kiutasítást elrendelő jogerős határozatok végrehajtása és a külföldiek kitoloncolására vonatkozó hatékony rendszer működtetése.

56. A Kormány 2019. május 7-i eseményekre vonatkozó előadása szerint a kérelmezők önként távoztak Szerbiába. A magyar hatóságok úgy döntöttek, hogy nem kényszerítik ki a család Afganisztánba történő kitoloncolását, és nem avatkoznak bele a Szerbiába való önkéntes visszatérésükbe, tekintettel arra, hogy a család az Afganisztánba való kitoloncolással szemben saját maga választotta a kedvezőbb „végrehajtási módot”, azaz a Szerbiába való távozást. A hatóságok csupán tiszteletben tartották a kérelmezők kívánságát.

2. A Bíróság értékelése

(a) Általános alapelvek

57. A kiutasítás kollektív jellegének értékelésére vonatkozó általános elveket legutóbb az *M.K. és Társai kontra Lengyelország* ügyben született ítélet tartalmazta (lásd fentebb, 201-203. pont). A Bíróság megismétli, hogy a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke alapján az állam köteles vizsgálni a tervezett kiutasítással érintett minden egyes személy egyedi körülményeit, és eseti alapon kell döntést hozzon, olyan eljárás keretében, amely lehetővé teszi az adott személy számára, hogy vitassa az adott intézkedést. A Bíróság azt is megállapította, hogy a kísérelővel rendelkező kiskorúak tekintetében a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkében foglalt követelmények akkor teljesülnek, ha a kapcsolódó jogi státusszal rendelkező nagykorú kísérelő felnőtteknek lehetőséget biztosítanak arra, hogy érdemben és hatékonyan előadják a közös kiutasításukkal szembeni érveiket (lásd *Moustahi kontra Franciaország*, 9347/14. sz. 134-35. pont, 2020. június 25.).

58. Annak megállapítása érdekében, hogy kellően egyéniesített vizsgálatra került-e sor, a kiutasítás konkrét körülményei mellett figyelembe kell venni a „tárgyidőszakban fennálló általános körülményeket” is (lásd *Grúzia kontra Oroszország (I.)* [NK], 13255/07. sz. 171. pont, EJEB 2014

(kivonatosan)). Amint azt a Bíróság a *Čonka kontra Belgium* ügyben (51564/99. sz. 59. pont, EJEB 2002-I) megállapította, az egyedi vizsgálat követelményének való megfelelés nem jelenti azt, hogy „a kiutasítást elrendelő határozatok végrehajtásának háttere nem játszik további szerepet annak meghatározásában, hogy a kiutasítás megfelelt-e a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének”.

59. A korábbi esetekben a Bíróság a szóban forgó kiutasítás kollektív jellegének értékelésekor több körülményt vett figyelembe, például azt, hogy a kérelmezőknek nehéz volt ügyvéddel kapcsolatba lépniük, hogy a kiutasítást elrendelő határozatok nem utaltak a menedékjog iránti kérelmükre, vagy azt, hogy a menedékjogi eljárás még folyamatban volt (lásd a fent hivatkozott *Čonka kontra Belgium*, 60-62. pont).

(b) A fenti alapelvek alkalmazása a jelen ügyben

60. A Bíróságnak, a kiutasítás végrehajtásának hátterét is megvizsgálva, azt kell megállapítania, hogy a kérelmezők kiutasítására konkrét helyzetük ésszerű és objektív vizsgálatát követően és a konkrét helyzetük alapján került-e sor.

61. Ami a kiutasítás végrehajtásának hátterét illeti, a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők menedékjog iránti kérelmét 2019. február 12-én mint elfogadhatatlant utasították el, és ezt a határozatot a bíróság 2019. február 27-én helybenhagyta (lásd a fenti 7. és 8. pontot). Az elfogadhatatlanságot kimondó határozat, valamint annak megállapítása, hogy a visszaküldési tilalom Afganisztán tekintetében nem áll fenn, a kérelmezők beadványain és az általában rendelkezésre álló országinformációkon alapult. A határozatban elrendelték továbbá a kérelmezők Szerbiába történő kitoloncolását, amelyet hivatalos kísérettel kellett végrehajtani. Mivel Szerbia megtagadta a kérelmezők visszafogadását, a kiutasítást elrendelő határozatot módosították, és a célországot Afganisztánra változtatták (lásd a fenti 10. pontot). A menekültügyi hatóság fenntartotta korábbi álláspontját, miszerint a kérelmezők esetében a visszaküldés tilalmát nem hagyták figyelmen kívül. (lásd a fenti 7. és 10. pontot).

62. 2019. május 7-én a fentiekben leírt általános körülmények között került sor a kérelmezőknek a magyar hatóságok által Szerbiába történő kitoloncolására, miután az Afganisztánba történő kitoloncolásuk végrehajtására irányuló első kísérlet meghiúsult (lásd a fenti 17. pontot).

63. A Bíróság álláspontja szerint több körülménynek is jelentősége van annak megállapítása szempontjából, hogy a nemzeti hatóságok valóban figyelembe vették-e a kérelmezők egyéni helyzetét, mielőtt kitoloncolták volna őket. Az első és legfontosabb az, hogy a kérelmezők Szerbiába történő kitoloncolásának időpontjában még hatályban volt az idegenrendészeti hatóságnak a kérelmezők kiutasítására és Afganisztánba történő kitoloncolására vonatkozó határozata (lásd a fenti 10. pontot). Ugyanakkor Szerbiába történő kitoloncolásuk nem a hatóságok által kiadott hivatalos

határozaton alapult. Ami a hatóságok kitoloncolást megelőző döntéshozatali folyamatát illeti, az ügy irataiból nem derül ki, hogy milyen megfontolások vezettek a kérelmezők Szerbiába történő kitoloncolására, miután ez az állam megtagadta a visszafogadásukat. A Kormány beadványai azt sugallják, hogy a kérelmezők Szerbiába történő kitoloncolásáról szóló határozat egyetlen alapja az volt, hogy a kérelmezők állítólag Afganisztán helyett Szerbiába kívántak utazni, amit a hatóságok állítólag egyszerűen tiszteletben tartottak. A Bíróság azonban már megállapította, hogy a kérelmezők magyar hatóságok általi kitoloncolása a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke értelmében kiutasításnak minősült (lásd a fenti 48. pontot). Következésképpen a hatóságoknak figyelembe kellett volna venniük a kérelmezők egyéni körülményeit, mielőtt kitoloncolták volna őket, azonban nem valódi és hatékony módon tették ezt, sőt semmi sem utal arra, hogy ennek érdekében bármit is tettek volna. Különösen azt a tényt hagyták figyelmen kívül, hogy Szerbia megtagadta a kérelmezők visszafogadását, és hogy így a kérelmezők Szerbiába történő belépése jogellenes lett volna. Ez a körülmény a menekültügyi hatóság és a hazai bíróság határozatának meghozatala után merült fel.

64. Továbbá, tekintettel a távozásuk körülményeire (lásd a fenti 17. pontot), nem állítható, hogy a kérelmezőknek valódi és tényleges lehetőségük lett volna arra, hogy az állam hatóságai előtt érdemben vitassák a Szerbiába történő kiutasításukat.

65. Röviden, a Bíróság előtt nem bizonyították, hogy az állami hatóságok a Szerbiába való kitoloncolás előtt valóban, egyéniesítve vizsgálták a kérelmezők személyes körülményeit.

66. A Bíróság hangsúlyozni kívánja, hogy a fenti megállapítások nem kérdőjelezik meg az államok azon jogát, hogy saját bevándorlási politikát alakítsanak ki és hajtsanak végre. Emlékeztetni kell azonban arra, hogy a migrációs áramlások kezelésével kapcsolatos problémák nem indokolhatják, hogy egy állam olyan gyakorlatot alakítson ki, amely nem egyeztethető össze az Egyezményből eredő kötelezettségeivel (lásd *mutatis mutandis*, *Hirsi Jamaa és Társai*, hiv. fent 179. pont).

67. A fentiekben kifejtett megfontolások fényében a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők kitoloncolása összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény Negyedik kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkében foglalt követelményekkel. Ennél fogva megsértették ezt a rendelkezést.

II. AZ EGYEZMÉNY 13. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

68. A kérelmezők az Egyezmény 13. cikkét a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben értelmezve azt is kifogásolták, hogy megfosztották őket minden olyan jogorvoslati lehetőségtől, amely lehetővé tette volna számukra, hogy kérelmüket az illetékes hatóság a kitoloncolásra vonatkozó intézkedés végrehajtása előtt alaposan és szigorúan megvizsgálja.

69. A Bíróság, tekintettel az ügy tényállására, a felek beadványaira és a fenti megállapításaira úgy véli, hogy megvizsgálta a jelen keresetben felvetett főbb jogi kérdéseket. Ezért megállapítja ugyan, hogy a kérelmezők ezen panasza elfogadható, de arról nem szükséges külön határozni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu kontra Románia* [NK], 47848/08. sz., 156. pont, EJEB 2014, és *S.S. és társai kontra Magyarország*, idézett ítélet, 71-72. pont).

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

70. Az egyezmény 41. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

71. A kérelmezők együttesen 17.000 eurót követeltek nem vagyoni kár jogcímen.

72. A Kormány a kérelmezők követelését túlzottnak találta.

73. A Bíróság méltányossági alapon a kérelmezőknek együttesen 9.000 eurót ítél meg a nem vagyoni kár jogcímen, az esetlegesen felszámítandó adóval együtt.

74. A kérelmezők nem nyújtottak be költségekre és kiadásokra vonatkozó kérelmet.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Megállapítja*, hogy a kérelem elfogadható;
2. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény Negyedik kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkét;
3. *Megállapítja*, hogy a kérelmezők panaszának az Egyezmény 13. cikke szerinti érdemi vizsgálatára nincs szükség;
4. *Úgy dönt*,
  - (a) hogy az alperes állam az ítéletnek az Egyezmény 44. cikke 2. §-ának megfelelően történő jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül fizessen a kérelmezőknek nem vagyoni kár megtérítése jogcímen együttesen 9.000 eurót (kilencezer euró), valamint az esetlegesen felszámítandó adó összegét, amelyet a teljesítés időpontjában érvényes árfolyamon kell átváltani az alperes állam pénznemére;

- (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig tartó időre a fenti összeg után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Bank által a késedelmi időszak alatt alkalmazott marginális hitelkamatláb három százalékponttal növelt mértéke;
5. *Elutasítja* a kérelmezők igazságos elégtétel iránti kérelmét az ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2024. szeptember 19-én a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. §-a alapján.

Ilse Freiwirth
Hivatalvezető

Ivana Jelić
Elnök

MELLÉKLET

A kérelmezők:

Sorsz.	A kérelmező neve	Születési év	Állampolgárság	Lakóhely
1.	M.D.	1978	Afgán	Oldenburg, Németország
2.	S.A.	1988	Afgán	Oldenburg, Németország
3.	M.A.	2002	Afgán	Oldenburg, Németország
4.	R.A.	2006	Afgán	Oldenburg, Németország
5.	M.H.	2013	Afgán	Oldenburg, Németország
6.	A.A.	2015	Afgán	Oldenburg, Németország